

Türkiye Ekonomisinde Hizmet Sektörü

Hizmet sektörü, mal üretmek yerine **hizmet sunan üçüncül ekonomik faaliyetlerdir**. İstihdam, döviz girdisi ve bölgesel gelişmeyle kalkınmayı destekler.

1 Ekonomik Faaliyet Grupları

- Birincil: doğadan doğrudan alma
- İkincil: ham maddeyi işleyip ürün yapma
- Üçüncül: hizmet sunma
- Kısa formül: Doğadan al, işle, hizmet et

2 Hizmet Sektörünün Alt Dalları

- Ticaret ve lojistik
- Turizm
- Bankacılık ve finans
- Sağlık, eğitim ve kamu hizmetleri

3 Hizmet mi, Sanayi mi?

- Sonunda elle tutulur ürün varsa: sanayi
- Sonunda fayda veya işlem varsa: hizmet
- Hizmet çoğu zaman depolanamaz

4 Kalkınmaya Katkısı

- Çok sayıda iş alanı açar
- Turizmle döviz girdisi sağlar
- Tarım ve sanayi ürününü pazara ulaştırır
- Bölgesel gelişmeyi hızlandırır

5 Yoğunlaştığı Yerler

- İstanbul: ticaret, finans, lojistik
- Ankara: kamu hizmetleri
- Akdeniz-Ege kıyıları, Kapadokya: turizm
- Mersin, İzmir: liman ve dış ticaret

Ekonomik Faaliyetlerin Karşılaştırması

Sektör	Kapsadığı Faaliyetler	Örnek
Birincil	Tarım, hayvancılık, madencilik, balıkçılık	Fındık toplamak
İkincil	Sanayi, imalat	Fındığı kavurup paketlemek
Üçüncül	Ticaret, ulaşım, turizm, finans, sağlık, eğitim	Fındığı markette satmak

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Türkiye Ekonomisinde Hizmet Sektörü: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ÖRNEK 1

Balık avlanıyor, fabrikada konserve yapılıyor, markette satılıyor. Aşamalar hangi gruptadır?

- 1 Avlamak doğadan almaktır: birincil
- 2 Konserve yapmak işlemektir: ikincil
- 3 Taşımak ve satmak hizmettir: üçüncül

Cevap: Aynı ürün üç faaliyet grubundan geçer.

ÖRNEK 2 ÖRNEK 2

Otelde kalmak, bankadan kredi çekmek, hastanede muayene olmanın ortak noktası nedir?

- 1 Hiçbirinde yeni bir mal üretilmez
- 2 Üçünde de fayda veya işlem sunulur

Cevap: Üçü de üçüncül (hizmet) faaliyetidir.

ÖRNEK 3 ÖRNEK 3

Bir ilde otelcilik, restoran ve tur rehberliği yoğundur. İl hangi alanda öne çıkar?

- 1 Üçü de konaklama ve gezi hizmetidir
- 2 Ortak müşterileri turisttir

Cevap: Turizm ağırlıklı hizmet sektörü.

ÖRNEK 4 ÖRNEK 4

Kıyı kasabasının yakınına havalimanı açılırsa ekonomi nasıl etkilenir?

- 1 Ulaşım kolaylaşır, ziyaretçi artar
- 2 Otel ve restoranlar çoğalır
- 3 Yeni iş alanları açılır

Cevap: Hizmet yatırımı bölgesel kalkınmayı hızlandırır.

ÖRNEK 5 ÖRNEK 5

Mobilya fabrikasında masa yapmak ve mobilya mağazasında masa satmak hangi gruptadır?

- 1 Masa yapmak yeni ürün ortaya çıkarır: ikincil
- 2 Masa satmak ürün üretmez, hizmettir: üçüncül

Cevap: Üretim ikincil, satış üçüncül faaliyetidir.

MİNİ TEST

Türkiye Ekonomisinde Hizmet Sektörü: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: _____

Tarih: _____

Doğru / Yanlış: _____

1. Aşağıdakilerden hangisi birincil ekonomik faaliyettir?

- A) Madencilik B) Otelcilik
C) Bankacılık D) Kargo taşımacılığı

3. Aşağıdakilerden hangisi hizmet sektörüne girer?

- A) Ormancılık B) Çelik üretimi
C) Sigortacılık D) Pamuk tarımı

5. Otelde konaklama hizmet sektörünün hangi alt dalına girer?

- A) Turizm B) Finans
C) Sanayi D) Tarım

7. Belediyenin çöp toplaması hangi alt dala girer?

- A) Ticaret B) Turizm
C) Kamu hizmetleri D) Lojistik

9. Turizmin kalkınmaya doğrudan katkısı hangisidir?

- A) Döviz girdisi sağlar B) Ham madde üretir
C) Toprağı verimli kılar D) Maden çıkarır

2. Aşağıdakilerden hangisi ikincil ekonomik faaliyettir?

- A) Balık avlamak B) Sütten peynir üretmek
C) Ders vermek D) Tur rehberliği

4. Kargo şirketinin yaptığı iş hangi faaliyet grubundadır?

- A) Birincil B) İkincil
C) Dördüncül D) Üçüncül

6. Borsa ve sigorta şirketleri hangi alt dalda yer alır?

- A) Turizm B) Finans
C) Sağlık D) Eğitim

8. Çıkarılan madenin fabrikada işlenmesi hangi faaliyettir?

- A) Birincil B) Üçüncül
C) Beşincil D) İkincil

10. Ülke geliştikçe çalışan nüfus genellikle hangi yöne kayar?

- A) Hizmetten tarıma B) Sanayiden tarıma
C) Hizmet sektörüne D) Madencilğe

Cevap anahtarı

1. A · Maden, doğadan doğrudan elde edilir.
3. C · Sigortacılık bir finans hizmetidir.
5. A · Konaklama turizm hizmetinin parçasıdır.
7. C · Belediye hizmetleri kamu hizmetidir.
9. A · Yabancı turist harcaması döviz getirir.
2. B · Ham madde işlenip yeni ürün elde edilir.
4. D · Taşımacılık ürün üretmez, hizmet sunar.
6. B · Bunlar finans hizmetleridir.
8. D · İşleme, ham maddeyi ürüne dönüştürür.
10. C · Makineleşme iş gücünü hizmetlere yöneltir.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/12-sinif-cografya-turkiye-ekonomisinde-hizmet-sektoru-konu-anlatimi